

BIURO
ZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH

BRPO-618007-IV/09/BB

-090 Warszawa
Solidarności 77

Tel.cent.0 22 551 77 00
Fax 0 22 827 64 53

Warszawa, dnia 2013 -09- 06

Pani

Ewa Wierzbowska

ul. Obserwatorów 4

02 - 714 WARSZAWA

Zespół Prawa Cywilnego

Szanowna Pani,

W odpowiedzi na korespondencję, skierowaną do Rzecznika Praw Obywatelskich, pragnę podkreślić, że kwestia realizacji roszczeń reprivatyzacyjnych obywateli – w tym roszczeń byłych właścicieli nieruchomości warszawskich – przez cały czas pozostaje przedmiotem zainteresowania (i działań) Rzecznika. Aczkolwiek konieczne jest zastrzeżenie, że Urząd ten może działać wyłącznie w ramach wyznaczanych przez ustawę z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (t. jedn.: Dz. U. z 2001r., nr 14, poz. 147 ze zmian.). Co do zasady Rzecznik nie może uczestniczyć w procesie legislacyjnym, ustawa **nie przewiduje** dla Rzecznika takich kompetencji jak inicjatywa ustawodawcza czy też opiniowanie przedkładanych przez inne podmioty projektów ustaw.

Niemniej jednak, zgodnie z art. 16 ust. 2 pkt 1 powołanej ustawy o RPO, Rzecznik może występować do właściwych organów z wnioskami o **podjęcie inicjatywy ustawodawczej** bądź o wydanie lub zmianę innych aktów prawnych w sprawach dotyczących wolności i praw człowieka i obywatela. Jak już informowaliśmy władze stowarzyszenia „Dekretowiec”, w październiku 2012 r. Rzecznik Praw Obywatelskich wystąpił do Prezesa Rady Ministrów z wnioskiem o przyspieszenie prac nad projektem ustawy reprivatyzacyjnej, przedstawiając jednocześnie całościową i pełną analizę problemów, które spowodowane zostały wieloletnim zaniechaniem prac legislacyjnych dotyczących reprivatyzacji. W piśmie tym wskazano m.in., że wciąż, mimo upływu blisko siedemdziesięciu lat pozostają nierozpoznane niektóre wnioski dekretowe byłych właścicieli gruntów warszawskich, wskazywano także na szczątkowy charakter uprawnienia odszkodowawczego przewidzianego przez art. 215 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami. Rzecznik

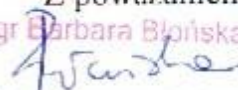
podkreślił, że sytuacja własnościowa stolicy wymaga jednoznacznego i szybkiego uregulowania – wymagają tego zarówno interesy byłych właścicieli, jak i samego miasta.

Niestety, w odpowiedzi nadesłanej Rzecznikowi Praw Obywatelskich w dniu 7 marca 2013 r. (której kopię załączamy do niniejszego pisma) Minister Skarbu Państwa poinformował, że obecnie nie są prowadzone żadne prace nad ustawą, która mogłaby rozliczyć roszczenia związane z nacjonalizacją mienia, przeprowadzoną w latach 1944 – 1962. Na zadośćuczynienie tym roszczeniom po raz kolejny nie pozwala stan finansów publicznych. Natomiast w ramach istniejącego Funduszu Reprywatyzacji w perspektywie najbliższych lat w pełni zabezpieczono środki na realizację roszczeń związanych z tzw. „małą reprywatyzacją”, związaną m. in. ze wzruszaniem ostatecznych decyzji dotyczących przejęcia mienia. Innymi słowy: Rada Ministrów planuje kontynuację dotychczasowej polityki w zakresie reprywatyzacji – realizowane będą wyłącznie te roszczenia, które wynikają z nieważności decyzji administracyjnych czy też z zakończenia postępowań nacjonalizacyjnych (np. wywołanych wnioskiem dekretowym), bądź z art. 215 ustawy o gospodarce nieruchomościami; w dalszym ciągu realizowane są także roszczenia zabużań. Jednak nie jest planowane w najbliższym czasie uchwalenie ustawy reprywatyzacyjnej, stanowiącej kompleksowe rozwiązanie skutków prawnych nacjonalizacji.

Co za tym idzie, przygotowany przez Urząd m. st. Warszawy projekt ustawy „o uregulowaniu praw do niektórych gruntów na terenie Warszawy” (zamieszczony na stronie internetowej w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu m. st. Warszawy) jest obecnie bezprzedmiotowy, gdyż Rada Ministrów nie planuje w tym zakresie podjęcia inicjatywy ustawodawczej, a władze samorządowe prawem takiej inicjatywy nie dysponują.

Informujemy jednocześnie, że Rzecznik Praw Obywatelskich w dalszym ciągu uważa, że kwestia reprywatyzacji nie może pozostać nierozwiązana, bądź rozwiązana wyłącznie szcątkowo, poprzez tzw. małą reprywatyzację. Dlatego bezwzględną potrzebę uchwalenia ustawy reprywatyzacyjnej, uwzględniającej roszczenia byłych właścicieli gruntów warszawskich, Rzecznik obszernie omówił w sprawozdaniu ze swojej działalności za 2012 r., składanym Sejmowi i Senatowi na podstawie art. 19 ustawy o RPO. Waga tego problemu została dostrzeżona w szczególności w reakcjach na sprawozdanie Rzecznika złożone w Senacie. Rzecznik planuje w dalszym ciągu monitorowanie kwestii reprywatyzacji, i występowanie w tej sprawie do podmiotów, które w świetle art. 118 Konstytucji RP posiadają inicjatywę ustawodawczą.

Załącznik 1

Z poważaniem
mgr Barbara Błońska

Główny specjalista